

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Négy hasábolj...
Helyes és postán külföldre.
Egy évre...
Fél évre...
Negyed évre...

„Nyitár”-ban megjelenő közlöny minden példát 30 kr.
Hirdetési felvételek a kiadó...
Készítők vissza nem adatnak.

Előfizetési árak:
Helyben és postán külföldre.
Egy évre...
Fél évre...
Negyed évre...
Egyes szám 5 Kr.
A lap szellemi részét illető minden közlemény...
Előfizetési helyben
TISZKÓ E. LAJOS és IG.
OSÁTHY KÁROLY könyv-kereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivatalok útján.

Ez az „ü d v-hadserege!”

Egy gondolattal önállóbb a mi parlamenti többségünkél az osztrák. Nem régen bátor volt egy határozati javaslatban fölvilágosítást kérni a katonaság mikénti ellátásáról, különösen a mi az egészségügyet, az élelmezést és — hogy úgy mondjuk — a szellemi táplálékot: a kiképzést és az e körüli bánásmódot illeti.

Ezekre a kérdésekre most felelt meg Bylandt Rheidt gróf közös hadügyi miniszter az osztrák delegáció költségvetési albizottságában.

Hogy mit felelt? Rövidebben meg nem jövelhetjük, mint ha azt mondjuk, hogy Bylandt Rheidt gróf szerint a közös hadsereg valóságos ü d v-hadserege a fiataloknak, a hova epedve vágyik minden husz éves polgára a monarchiának. Egy meserország a katonai státus, hol reggel kávé, délután inyencz leve, délután pezsgő folyik a csatornában, sonkaszalagokból vannak a falevelek és havannah-szívarok hányódnak uton-utfélen.

Mesés dolgokat beszélt a közös hadügyi miniszter az ő katonáinak selyem életéről. És az osztrák delegátusok álmélikodva hallgatták a mese-beszédet. Sohse hitték volna, hogy a katonai élet ilyen fényes, ilyen kényelmes élet. Az igaz, hogy nem hiszik most se.

Érdemes megismerkedni azzal a rózsaszínű esettel, melyet a közös hadügyi miniszter valódi virtuozitással forgat. Szerinte élelmezés dolgában pompásan el van látva a hadsereg és legföljebb még az a kívánni való, hogy vacsorát is kapjon a legénység, a mi kitelnek fejenkint és naponként öt krajczárból. Ime, mindjárt megadjuk tehát, hogy az ü d v-hadserege most még — nem vacsorálhat! Hogy nem is reggeliznek, azt elbeszéli minden közvitéz, ha kíváncsiak vagyunk rá, valamint azt is, hogy sok garnizonban az ebéd és a kenyér is ehetetlen.

Pedig az egész nyomoruságon lehetne segíteni egyszerre és úgy, hogy az adóviselő polgárság is hasznát látna. Szállítsák le a szolgálati időt három évről kettőre, vagy másfélre, ne üzzenek sportot a hadgyakorlatokkal, és sok millió forint évi költség szabadul föl mindjárt, melyből a legénységet és tisztikart egyformán ki lehet elégíteni, nem is szólva azon hasznos munkaerő felszabadulásáról, mely a szolgálati idő leszállítása folytán bekövetkeznék.

Hasonlóképp áll az egészségügyi szolgálat kérdése. Bylandt Rheidt gróf kitűnően mondja ezt is, de hiszen a katonai orvosi akadémia élénk sürgetése világosan mutatja, hogy a jelenlegi nagy és fölösleges aktív létszámmal közel se állanak arányban a rendelkezésre álló orvosi közlegek, és hogy a hadseregben tapasztalt halálozási arány megdöbbentő mervő. Kivált ha tudjuk azt is, hogy a hadseregnek gyakorlatban van a sorvasztó betegségben szenvedők hosszú szabadságolása, minnek folytán igen-igen sok katona elhalálozása nem esik rovására az aktív létszám halandósági arányának.

Mégis arról a bánásmódról nyilatkozott legrosszabban a közös hadügyi miniszter, melyben szerinte a katonáink részesülnek. Egy mondatát idézte az „Exercir-reglement”-nak, melyben utasítás foglaltatik a tisztek számára, hogy a legénységet kíméljék s hogy a katonákkal a legjobban bánjanak. Bylandt Rheidt gróf hozzátette, hogy a reglementnek ez az intézkedése természeténél fogva hullott a hadseregben.

Különféle dolgokat állítanak az erősitenek a kormányfőnek, melyeket nem lehet nekik elhinni, de ennél merészebbet igazán bajos elképzelni. Hogy jól bánunk

a mi közös hadseregünk legénységével! Hogy kíméljük a túlzott fáradtságtól, hogy emberséges módon szabják ki a föladatait!

A közös hadügyi miniszter vagy nem tudja az igazat, vagy nem is akarja tudni. Az a sok szegény ember, ki ujocuz korában saját mellének fordítja a puskacsövet, talán kedvteléből cselekszi ezt, talán a jó bánásmód viszi rá? Vagy a tisztek kedves modorának, a hadseregben uralkodó jó szellemnek következtése-e, hogy ezer katona közül 999 a legnagyobb elkeseredéssel tölti ki szolgálati éveit, és azokat a legunottabb, leggyűlöltebb rabságnak tekintheti. Nem hallotta volna ennek hírére a közös hadügyi miniszter? És nem hallotta volna azt se, hogy egyes tisztek, mint a kutyával, úgy bánnak a legénységgel, hogy itt a magyarokat, amott a cseheket vagy németeket üldözik? Nem jutnak tudomására azon esetek, mikor a följeválók megkardlappozzák, sőt leszurják a közlegényt szeszélyből, és azok az esetek, mikor a közlegények elkeseredett bosszúból, orozva lövik le tisztjeiket?

Tovább lehetne így folytatni a végzetelenségig, és egy-egy delegatus furcsa zavarba ejtené a közös hadügyi minisztert, ha úgy a tempó fölvetne néhány fogós kérdést. De e delegatusok, mint mondtuk, diskkrét emberek. Ugy tesznek, mintha az utolsó bethigi elhinnék, a mit mond a miniszter. Ugy tesznek, mintha sohse hallottak volna hirt a közös hadsereg beteg szelleméről. — Valóban, ez az igazi ü d v-hadserege!

A delegációk. G. of Kálnoky az osztrák delegáció bizottságának újesen a felvilágosításokat illetőleg fukarabb volt, mint a magyar delegációban. Nyilatkozatából kivehető, hogy a Balkan fejszigeten — minden konferenciázás daczára — nem tartja lehetetlennek a habortu s hogy Bulgária megugyobbitásával szemben nem foglal el ellentétes álláspontot. A szlav kormánypartiak erősen bíralják Kálnokyt, a német ellenzékiek pedig vedik. — A magyar delegáció nov. 7 en tartotta harmadik nyilvános üleset, melyen gróf Zichy Ferencz bemutatatta a külügyi albizottságnak jelentését, gr. Tisza Lajos a negyedik ülést, és Prileszky a zarszamadási albizottság jelentését. Ezek a beadási sorrendben egymás után tárgyalta-
nak, és pedig első sorban a hadügyi, utána a teengerészeti, pénzügyi, külügyi, az egyesült negyedik albizottság, és végül a zarszamadási albizottság jelentése. A hadügyi albizottság jelentése a holnapi ülésben terjesztetik elő.

Valtozas az osztrák miniszteriumban. A cultusz miniszteri tárczát, melyet eddig b. Conrad viselt, G. a u t s c h vette át, ki a keleti akadémia igazgatója.

A forrongó Balkán. A kontinens c z i a tárgyalásának eredményéről a legellen-
tettebb hírek érkeznek. Az a hír, mintha összehittetés lett volna a bolgár parasztok és szerbek közt, a l a p t a l a n. Az ellensé-
geskedések megkezdése a két ország között azonban nem lehetetlen, már csak azért sem, mert az értekezlet sikerében nem bíz-
nak. Sándor fejedelem örömét fejezte ki a felett, hogy hadseregét bolgár tisztek paranc-
noksága alatt látja s az orosz tisztekről —
áhitólag — megvetéssel nyilatkozott. Kara-
velov Sándor fejedelem meghívására Filip-
opoliszba utazott.

KARCZOLATOK.

(A kíváncsiak. — A tyuk meg a tojás. — A jubileum. — Ezék és Zágárb. — Recseg-ropog Ausztria. — Rossz szereposztás. — A nagy puffogató. — A papa elmenye.)

Hogy a kíváncsiság mily haszon-
talan és mennyire fölösleges tulajdonság, az
akkor tűnik ki legjobban, ha a delegációk
üléseiről szóló tudósításokat látjuk.

Kíváncsi emberek, mint gróf Apponyi
Albert, Szilágyi Dezső, Falk Miksa, kérdezték
a közös minisztereket, a kik őket —
kitérő válaszaikkal — egyszerűen kiközö-
sítik.

A közös miniszterek nem tartoznak meg-
felelni! Elég, ha majd a közös költségek
terhének mi megfelelünk!

Apponyi Albert gróf azt kívánja Bosznia-
Hercegovinától, hogy az a maga emberségé-

től építse fel a laktanyáit. Minden faiu magá-
tól építi fel Magyarországon.

De Kállay közöminiszter — ugymond —
nem akarja fölöttebb megterhelni az ő kedves
Boszniáját; nem öli meg „tojásáért” a
tyukot!

Valóban „ex ovo” beszél Kállay!
Csak hogy a tyuk Magyarország, melynek tojás-
sait már józden elkészített rántotta alakjában
élvezi Bosznia-Hercegovina!

Tisza csakugyan jubilál. Szász Károly
által erre az alkalomra csak azért nem gyár-
tatnak ünnepi rigmust, mert nem akarják az
ünnepélyt... elődázni!

Meg van a tromf a zágárbai bán-
sértésre.

A tartomány-gyűlést átteszik a csönde-
sebb Eszékre — Szlavoniába.

A bán sértés miatt teszik át, no meg
azért, mert nehány tudós és politikus kezdi
reklamálni Szlavoniát Horvátországtól Magyar-
országnak.

Ha Eszék egyszer fővárosa lett Horvát-
országnak is, akkor aztán Szlavónia éppen nem
tartozik Magyarországhoz.

Ausztria recseg-ropog. A németeket már
nem soka lehet visszatartani Németországtól.
Uralkodjék a szlav.

Magyarországon is vérzemet kell adni a
szlavoknak. Lázongjanak a magyar ellen. Ha
elvesz Ausztria, lesz deisziáv-császarság.

A magyarok — nos, ezeknek elég egy-
két hízelgő szó. Szép szó mellett ezeknek a
fa penzisz jó!

Andrássy monologja, mikor Kállay beszél:
— Rajzokok négy növevőt; három jelentő Kál-
lay Bényt; ő a napraforgó; ő az elle-
nem törő makvirág; ő a szerencse-hozó
nyegyvelelt loher megtalálója. A szerény
ibolyka — az én vagyok. — De azért
megis furcsa, hogy ő, a tauntvány jatszák abban
a darabban hó-s-z-e-re-l-e-m-e-s-t, ahol én,
az ő mestere, még csak intrikus sem lehetek.

Tisza Kálmánt az egyik budapesti lövel-
de — disztagjává választotta meg.

Helyes! Tisza Kálmánál ember már
jobban nem érhet a baklövevekhez.

Oly ügyesen, mint Tisza Kálmán, ember
még nem lötte meg Magyarországot.

Ő a legnagyobb puffogató az al-
lamférfiak között!

A centrum felé még senki sem
irányoz oly pontosan, mint a nagy centrali-
zator, Tisza Kálmán.

Dr. Tisza István kijelentkezta a debr.
protestans lapban, hogy ő is magává teszi a
conventi-választás ügyében beadott 11 aláírásu
indítványt.

Ugyan hát érdekelne valakit ez a hogy
nicsoda véleményvel van az ifju doctor ur?
Vagy azt akarja jelenteni a nyilatkozat, ugy
a sorok között, hogy „vigyazzatok —
a papaisig vélekedjétek?”

Akkor egészen más — ugy ha az ő
nyilatkozatát kifacsarjuk, akkor belőle rend-
jelek és kir. tanácsosi czimek árja potyog
néhány boldog (!) halandóra!

Gili Balázs.

Az érem másik oldala. *)

I.
Motto: Egyháznak békéjét és nyugod-
almát óvjad és a türe oia-
jat ne önts, hogy alkalm-
matlan jóakaróknak
ne hirteljenek.

„A konventi tagok választásáról” e lap
mult heti számaiban megjelent cikksorozat
egy, a ref. egyházi élet terén felvetett nagy
jelentőségű kérdéssel foglalkozik.

A kérdés ez: A konvent tagjainak vá-
*) Jelen cikksorozat a szabad elv párt
helybeli lapjához: a Debr. Ellenőröz lett benyújtva,
mint a melyben Liszka Nándor cikksorozata megjelent.
Azt hittem, hogy ezen tisztán egyházi jel-
legű, bár ellenkező nézet hangozta-
tása a szóban levő politikailag el-

lasztása az egyházkerületi közgyűlésnek avagy
az egyházaknak jogköréhez tartozik-e? Csi-
k-iró Liszka Nándor az előbbi állítá, azon
enunciatióval, hogy az egyházkerületeknek el-
leukező, vagy is: a konventi képviselői vá-
laszthatásának jogát az egyházak presbyte-
riumainak jogköréhez tartozónak kijelentett
határozatait, olyan határozók, a melyeknek
nem lett volna szabad létrejönnök.

Ezen állítás, megengedem, elég merész,
de az már azután más kérdés, hogy az igaz-
lásul felhozott érvek megállanak-e a világos
helyzetnek nem inkább beavarrására szolgál-
nak-e?

Lássuk a kérdést közelebről.

Czikkiró az egyházi törvények egyik
pontját, (az 53. §. f.) mely egyszerű és világ-
gos szerkesztésben ekkép hangzik: (Az e. ker.
gyűlés) a püspök, főgondnok, konventi tagok
stb. választ. — Fejes Istvánnak a Debr.
prot. lap évek előtti valamelyik számában meg-
jelent nyilatkozatával megegyezőleg csupán
végzetes szerkesztési hibának
nyilvánítja! Ennek igazolására, a zsinati ta-
nácskozás menetéről, részint hallomás, részint
Fejes és Tóth Sámuel hirliapi nyilatkozatait, a
zsinati tudósító s a zsinati napló alapján egy-
és más dolgokat hoz fel s ezekből
azon eredményt konstruálja, hogy itt a zsinati
iroda átváltoztatásával állunk szem-
ben! Eltekintve attól, hogy szerkesztési hiba
s a zsinati iroda átváltoztatása közt jelenté-
keny különbség létezik — ugy találatom, hogy
még a hivatkozott bizonyítékok sem egyeznek
meg egymással.

Mig ugyanis L. szerint a zsinati irodát
kell annak a bakknak tekinteni, melyre Aron
páldijára — minden zsinati bűnök és hibák
rakandok; addig a F. a fő jegyzőt hibáztatja,
T. S. szerint pedig páne „az elnök ség
egyik tagjának (b. Vay vagy Nagy Pé-
ter?) indítványára tetett be a
törvény idézett helyére — ezen
szó „és a konventi tagok”. A „zsinati tudó-
sító” forrási tekintélyere hivatkozni éppen
nem lehet, mert köztudomású tény, hogy ezen
jobb sorsra érdemes vallalat egész életében
verszegényesben szenvedett s a legnagyobb
kiulodások között mult ki. A „zsinati napló”
pedig senkisé ismeri, L. sem, sőt ennek hi-
teles szerkesztéséről ezután már szó sem
lehet! Így jön tehát létre az a „confusio”,
a mire L. epiteni jónak lát. Hiszen szerkesztési
hibákról szólani a tanácskozási szabályzat es
ügyrend értelmében igen is helyen lett volna
akkor, mikor a jegyzőkönyvek hitelesítettek,
vagy a másodsori, — sőt éppen a kiigazítá-
sok megteleveg-ít kiküldött bizottság jelen-
tesenek a harmadszori felolvasá-
sát (!) megelőző tárgyalása alkalmával. De
évek multán! a törvény végrehajtásával a leg-
szorosab összeköttetésben levő concreet kérdés
felmerülte alkalmával „szerkesztési hibákka-
lítani elő ily ellenmondó adatok alapján és
már akkor, mikor a törvény értel-
meiránt a Királyhágón inueni
összes ref. egyházkerületek
véglegesen nyilatkoztak: ez va-
lójában érthetetlen eljárás.

Valójában csudálkozni lehet azon, hogy
L., aki pedig a gyakorlati kérdések iránt elég
érzékeny bir, hogy tevéden az elm-futtatás
ily útjára s minő joggal nyilvánítja Kiss Al-
bertnek a törvény világos szavain s a szupe-
rintendenciák nyilatkozatain alapuló értelme-
zését „törvénytörő” czéizatnak, holott éppen
ő az, aki szókíhagyással, vagy
ha úgy tetszik, a mondat meg-
változtatásával — tehát fogal-
lom megmástitással egészen
ujjonnan szerkeszti a törvény
szakaszát, holott tudnia kell,
hogy az ilyen eljárás a törvény-
hozó gondolatának megmástitá-
sát foglalja magában, tehát va-
lóságos módosítása a törvény-
nek, ami pedig egyedül a zsinat-
nak áll jogában! — Helyén lenne
az ilyen eljárás, midőn még csak meg-
zandó törvényről lenne szó; de midőn már
a meghozott törvény végrehaj-
tásáról van szó: — helytelen, tarthat-
atlan, zavart okozó.

voivel nem jön össze a törvény. Azon-
ban tévedtem: mert a jelen cikkek közlése tölem meg-
tagadott. Nincs más tehát hátra, mint helybeli
függetlenségi párt közlönyében a nagy
közönségre bízom a D. E. eljárásának megítélését.

Dr. K. S.
Mi pedig kijelentjük, hogy lapunkat csak úgy te-
kinthetjük valódi helyi lapnak, ha a debreczeni intelli-
gencia véleménynyilvánításának kézzel-félt ántak
— még azon esetben is, ha ezen, pártunk alapelveivel
nem ellenkező, véleménynyilvánítások egyben-másban
elérnek véleményünköt. Így függetlenül mű-
ködő lap szerkesztését — szerintünk — teljesen szal-
válja, az ezen eltérést konstatació megjegyzés — Czik-
k-iro, mint az egyházi jog tanára, különösen hiva-
tot a szónyegen forgó kérdés tárgyalására. Szark.

A „szerkesztési hiba” ily módon képzelt beigazolása után cikkiró a §§ ok tömkelegében egy másik szakaszra veti tekintetét, állítván, hogy a zsinat a törvény 56. §-ban minden kételyt kizáró határozottsággal jelentette ki a babiloniakaratát, hogy a konventi tagokat az egyházkerületek (saját szavaival ezt teszi hozzá: az e. ker. közgyűlések!) válasszák a több szakasz idégzésével igyekszik bizonyítani, hogy egyházkerület = e. ker. közgyűlés. Eme-remben, hogy az egyházi törvény számos szakaszában egyházkerület és e. ker. közgyűlés egymást fedő fogalmak; de L. is kénytelen lenne bevallani, hogy ezen kifejezés az egyházkerületben lévő összes egyházak megjelölésére is számtalan szorhasználtatik. Eppen úgy, mint ecclēsia alatt az egyetemes és az egyes egyházat is értjük. Legyen elég egy pár példa. Eppen ez az 56. §, melyben a konventi tagoknak az egyházkerületek által 3 évre történő választása mondatik ki, pár sorral lentebb, az egyházkerületek püspökeiről, főgondnokairól szól; a 90. §-ban pedig az mondatik ki, hogy rendkívüli zsinat egybehívásánál az egyházkerületek többségének kívánása irányadó. Ugyan mit gondol L. az egyházkerületi közgyűlés püspökéről és főgondnokáról van-e ottan szó? az e. ker. közgyűlés többségének a nézete lenne-e itt irányadó s nem-e az egyházkerületi közgyűlésnek a nézete az akaratalkotó kivánása, mely az egyházkerületi közgyűlésen csak konstatacióval, ha az egyházkerület többsége a zsinat egybehívását óhajtja, ezen óhaj, ha tökéletesen az egyházkerületi közgyűlés többségének nézetével meg nem egyeznek is, még is az egyházkerület, kívánásának alapján tekintendő! Nézetem szerint ez a pár példa is elegendő arra, (ha tetszik százat is idézhetek) hogy L.-nek abbéli állítása, hogy az 56. §-t mint specialis törvényt és az 53. §-t pontja közt összekötő fordulat, mint magánok a törvénynek szavaival és szellemével egyenesen ellenkező állítás, — mert hiszen összekötő csak akkor lehetne szó, ha ezen 56. §-t világosan „e. ker. közgyűlésről” szólna — önkényesen és tarthatatlannak bizonyuljon. Azt kérdezhetné valaki, aki egyház oldalát elege tisztázta s beigazolom, hogy L. aki a törvényt hibásnak declarálta, eubeli állításnak bebizonyításánál nem volt szerencés. De hiszen, ha szerencés lett volna is, „törvény magyarázata” ugyan miféle gyakorlati haszonnal járna?! Mindnyájan tudjuk s a katedrálból is hirdették, hogy a zsinat által alkotott egyházi törvényeket csak törvényes zsinat magyarázhatja módosíthatja vagy törülheti el. Ha tehát a szóban levő törvény szakasz az állítólagos „szerkesztési hibában” szenvedne is, azt sem L. sem I. J. sem T. S. sem én meg együttvélem ki nem igazíthatjuk, ha tehát ki nem igazíthatjuk, akkor „egyházunk nyugodalomát és békéjét” szemünk előtt tartva sokkal helyesebben cselekedtünk, ha zavart okozó magyarázat helyett a törvény végrehajtásában egymásnak segéd kezv nyújtunk. Dr. Kovács Sándor

Emlékezzünk régiókről! Közi: Erdélyi István. Második rész: (V.) (Melyben befoglaltunk Debreczen városának az Háborúság nyolc Esztendő alatt való nevezetesebb nyomorúsági. (Jeremiás 47: vers 6. 7. Ól Urnak szabályja, meddig nem

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

A bibornok menyasszonya. Irtá: Adrienne. Önkéntelenül eszembe jutott Grün Anasztáz egyik verse*), valahányszor úgy estefelé, római barátom, Signora Petronella lakásába léptem, s őt az imakönyvek sárgult levelei közt levő száraz rózsacsokor szemlélésébe elmerülve találtam. Dolgozni már sötét, lámpát gyújtani még korán van, mondogatta tehát ezen időben végzem mindennapi ájtatosságomat. Gyanitom azonban, hogy az említett ájtatosság nem volt egyéb, mint visszaemlékezés arra az időre, midőn azon rózsák még virultak, illatoztak, tulajdonosnőjük pedig az ifjuság teljében, remélve bizott a jövőben, s nem sejté, hogy egyes egyedül fogja azt átélni. Kivülem senki sem járt hozzá, s bizonynyal én se háborítottam volna meg magányt soha, ha egy kis baleset az utcán, véletlenül ismerősökke nem tesz. A szomszéd házból laktam, s mindketten egyidőben végérvény nap sétánkat, többször láttam, anélkül, hogy érdekelt volna. Később már részvétellel láttam felém közeledni, s kíváncsi is voltam, mert észrevettem, hogy az utcán a gyerekek kikaczagtak, ha régi divatu öltözésében, kis botjára támaszkodva elment előttem, s könyökön tasztva egymást, hallhatóan sugták: „La sponsa del Cardinale! A bibornok menyasszonya!” Ilyenkor megráztam a vállam, s mindketten szemem kifejezése, melyből rég elhamvadott báj és tűz sugárzott. Mintegy segélyt keresve néztem széjjel, s aztán oly gyorsan, mint dörgő *) A verset lásd lapunk más rovatában, Szerk.

nyugszol meg, rejtőd el magadat a te hüvelyben, nyugodjál meg és hallgass. Miképpen nyughatik meg? holott az Ur parancsára neki, hogy Ascalomra és a Tengernek partjára menjen, mert oda rendelte őtet.) Még is a kegyes olvasóhoz! Becsületes Uraimmal olvastam együtt, hogy az egyenlő idők közök, emlékeztetés és gyakorlata egyenlő kimenetelű dologhoz vezet, melyre, ha ki akar, elég példákat olvashat ugyan ott. (In Axiom. Pie. Reg. 6.) Ezen mondatnak valóságát bizonyítani láttam az Evangélium alatt való új világunk, és az első teremésben való világunk példái. Mert ha negyzámlájuk, az első tereméstől fogva az önzívzig voltak 1656. Esztendő: vala pedig az önzív, mely az egész földet elborítá 1657. esztendőben, kinek szomorú emlékezeti ma is mindeneket rettenthet. Ez egyenlő időközben, ugyanint Krisztus Urunk születése után 1667. Esztendőben mi essék az Evangélium alatt való világban, majd egyenlő kimeneteli a dolognak; mert noha nem vízzel, de fegyverrel való itéleti Istennek elborítá az egész földet, annyira, hogy ha az két időben esett itéleti Istennek szabad volna özszerveinem, mint Jeremiásnak Jerusalemet és Sodoma veszedelmét, (Sir. 4: 6.) Amaz hirdetéssel jöve, és miundekeket egyszersmind megfogja; ez tartózza jöve, s nyolcz esztendőkre terjedje. Amaz csak az igaz Nőé Házonpestől kesergé; ez csak ezer Atya s Anya ma is siratja, mindeneknek pedig világ végezetéig is lehet nagy példa. Az Országokra ezen időben jöve nagy itéletet Istennek eszébe vette volt Astrologiai Prognosticalában ez előtt még 60 Esztendővel egy Ujjfalusi Imre nevű Debreczeni Schöla Mester, ki az 1598 Esztendőben irt Kalendáriomjában e képpen irt a többi közt: Ezerhatszáz ötvenhétben, Rezen világ minden részben, Mikor jámbor érsz ennyiben, Intlek, fel néz ily igyeden. Mert vagy Jek kezd ködön lenni, Vagy az Hala vissza folyoi. A nagy Taurus elvoldui, Kis Halcyon adattatui. Ez beszéletes udós embernek jövendőlést, a mint mar a dolgokak kimeneteli megmagyarázta, magunkra is is igy szabhatom: Ezerhatszáz ötvenhétben, Magyar mikor Lengyel népben Sok kárt tenne, de iméletien Megakol róla hét képpen. Ebben szánkat sem nyitottuk Karat buval de kóstitok, Nagyból részint Registráltak, Experimentálból irtuk. Czelom siettemben többen nem mulatozhatom, legy jó egészségben. A Meltóságos Fejedelem II. Rákóczy György meg akarván aduolni Lengyel Országra, kíván Debreczentől 15 szekeret, nyolcznyolcz marhájjal és két-két emberrel, melyet teljesíteni is kelle; mely marhákak, szekereket, uttántint pénzen szerzettenek; az embereket pedig, kit szép szerrel, igérttel, kit kényszerítéssel készítettek el, és a T. Tanátsi rend közül is két embereket, ugyanint Bika Andrást és Csánalosi Istvánt Uraimkat rendelvén melléjük, elindítának Die 31. Decembris 1656. Ez Tanácsbéli Embereknek edgyike még az menő utban nem igen messze, megkerülvén a Fejedelem körül való Tiszteket, vissza haza jött, magának Consulát, itthon való kisbességgel megváltotta életét. Késvén azért a többeknek hazajöveleket, a Városnak szorgalmatos gondviselése igy volt felöltök, hogy a Tábori szükségben meg ne foglyokozék a szerényesség, a visszajövetelre alkalmatosabbak len-

nének, Tanácsbéli embert, ugyanint: Czegele István Uramat egy szolgával eleendő hópénzzel igyekeznek utánnok küldeni, kik elmenvén Lengyel Ország széléig szintén Makovitzára, az uti társ nem letele miatt, és az hegyeken utakat álló Lengyelek miatt, noha sok időt várakozva töltöttek el, de semmiképpen jó alkalmatossággal bé nem indulhattak, hanem visszajöttek, mely visszajöveket, hitvel esvén a T. Tanácsnak, másnap azon uton visszaküldetnek, kik mind addig vártak annakutána, hogy Lengyel Országra való bemenetel alkalmatosságot, mig bizonyosan megértettek a Magyar Tábornak messzéletét és az odamenele- nek lehetetlenségét, azért mind a hópénzzel vissza kellett jönnök. A Táborra elküldetett emberek pedig (három vagy négytől megvalva, kik idő jártára haza jöttek) mind szekerestől, marhástól oda maradtak az egy Tanácsbéli emberrel együtt, kinek neve Csánalosi István volt. Ugyan ezen esztendő Die 17. Juii Vasárnapon szomoruan hallatik, hogy a Lengyel nemzetnek feles gyűlévész népt. adai az Országban Munkátsául betűvén, Munkátsi vidékén nagy égetést, az embereket hallatlan kínzással való halált ejtene, hogy a gyermekeket a lohnál fogva korában agatának, alajok tüzet raknának, Asszony népeket kettő vagdálnának és egyebetek házokban regetvén, benn éget- nének. Sok szép örökségeket, Templomokat tüzzel megemésztetettének, az elpusztult kőfalakon ez irásokat hagyván: „Vicem pro vice reddo tibi vicine.” (Folyt. köv.) Helyi hírek. A Felolvasó körből. Mint a mult évadban, egy a mostani felolvasási cyclus alatt is a körön kívül álló közönség számára minden díj nélkül külön beletjegyek fogtak kiadatik, a melyek azonban csak egy-egy felolvasásra szólnak. Ilyen beletjegyek egy a holnaputáni, mint utána következökre is, Göltl Nándor ur gyógyszerárban lesznek kaphatók, mindenkor a felolvasást megelőző napon és a felolvasás napján. Azonkívül a felolvasás társaságok feleto kedélyesnek igyekeznek. Alkalmunk volt a Bokodi ur által felolvasás „Prolog” egyes részeit hallanunk s mondhatjuk, hogy ugyancsak gonczkodik benne az „elszabadult ördög”, a Korona konyhája is megteszi majd a magét, hogy a csütörtöki estély közönsége gastronomikus élvezetek dolgában se szenvedjen hiányt. A zenét a Magyar testverek zenekara fogja szolgáltatni, a helyek kéretnek, hogy az estély fesztelensége érdekében egyszerű sétatöleltetben szivesked- jenek megjelenni, az estély, illetve annak megnyitója a társas estebéd 8 órakor veszi kezdetét. Mikor végződik, az a tánczó ifjuság jövedéltől és kitarításától függ, remélhetőleg csak hajnalban. Vederemo. Menyegző. Bónis Sámuel, (nehai dicő emlékeztető Bónis Sámuel unokájának) és özv. Berna t. Karolina urhölgy menyegzője, szombaton f. h. 7-én igen díszesen ment vegbe. Nem csoda, mert Szabolcs megye két kiváló családjának összekötöttését iltük meg, s igy az ünnepey méltán mutatta meg, hogy mult egymás között a valódi magyar ar gentry. A gentry törhetik, de nem hsjlik; érhetik csapások, de azért képes 80 órá mulatni, rendszeren és szépen. Az ünnepey özvegy Bernáth Beláné urhölgy, az ördm aya uri lakában folyt le; jelen voltak az alkalmossal a menyasszony nővére, Bernáth Boriska; a vőlegény anyja özv. Bónis Sámuelé, két leányával, Ilona és Kátával, Miskolczról: Bónis Barnabás főispán neje s két leánya; Genie és Lujza, Bory Beláné, szül. Péchy Irma; Csorba Lajosné, és Toth Ferecz János bíróné (Debreczen); Szunyogh Zsigmondné (Er-Semjén); Bóka Eduárdné (Er-Mihályfalva) Bernáth Lajosné (V.-Pécs); Bernáth Kálmáné és Bernáth Flóra (Debreczen); Apagyi Barnáné és leánya Ilona (Abrány); jelen voltak még Bory Béla, dr. Ozory István, Bernáth Lajos, Apagyi Barna, Komáromi Antal, Gáspár Imre, Erős István Bóka Eduárd, továbbá Bónis Béla (a vőlegény fivére) és Korányi Sándor (a hűveves egyetemi tanár fia), Budapestről; a debreczeni jeunetsse doréből Domahidi Viktor, Fráter Géza, Csaba Zoltán és Rab Zoltán. Tavirati üdvözlöketek küldöttek az ifju pár következő rokonai és ismerősei: Péchy Tamás a képviselő ház elnöke, dr. Korányi Frigyes, dr. Kolozsvári Lajos, Dániel Gábor és Papszász Károly, orsz képviselő s többen. — Az esketési szertartást a házál végezte S z ö k e János er-mihályfalvi ref. lelkész és; esperes ur, ezután következett a fényes ebéd. A jelenvoltak obajára felemiltjük, hogy felköszöntött Gáspár Imre mondott: mig az ifju pár csak szerelmes egymásba — a nő neve meley ország, később a menyböl lesz menyegzők e, évek mulva pedig a meny mngfeleztetik s a nőből lesz fele az égnek: feleség. Csak a sokat bántott anyós lesz az, a ki még egész meley országban a menyegzők meley frige mindvégig teljes mennyországot képezzen az ifju párra, mint szeretetteikre nézve! — Nem mulaszthatjuk el a társaság köszönetének kifejezését Bernáth Flóra k. a. al, mükedvelőink ez ünnepey hölgyével szemben, ki időnként szép énekével mulattatott. Mondanunk sem kell, hogy az ebédet hamar követő táncz az Abrányi banda zenéje mellett) a nimóval folyt s véget nem ért másnap nem hajnalig, hanem délig. Mi pedig megegy- szer, nyomdafestékekkel szentesítve is kifeje- zük azon jó kívánatunkat, hogy a boldog ifju párt a jó Isten sokáig és boldogan éltesse! r. e. A dohány hováltására kiküldött bizot- ságok müködésének tartama ez évre megalla- pítottat és pedig a debreczeni felügyelőseg vezetése alatt: Debreczen kezdete jan. 4. vége február 27. Nyiregyháza kezdete jan. 4. vége március 10. — Rakamaz kezdete jan. 4. vége márcz 13. — Nagy-Léta kezdete jan. 4. vége február 24. — Nyirbátor kezdete jan. 4. vége február 28. — Vásáros-Namény kezdete jan. 4. vége február 16. — Nagy- Károly kezdete január 4. vége febr. 10. — Nagy-Tarkány kezdete január 4. vége január 25. — Er-Mihályfalva kezdete január 4. vége febr. 28. — Csenger kezdete január 4. vége február 23. — Kisvárdá kezdete jan. 4. vége febr. 10. Egy kis statisztika. Lapunk szombati számban közöltük a városi virilisek névsorát. A 113 virilis fizet összesen 73,483 frt adót. Esik tehát átlag egy virilise 650 frt adó. A virilisek közt 16 zsidó van, azaz heder- része az összes számnak; a zsidó virilisek pedig 15,078 ft adót fizetnek, azaz csak ötöd- részét az adónak. Statisztikánkat az általa- lunk szombaton közzit, teljesben cor- rect névsor után állítottuk össze. Öngyilkosság. Ismét öngyilkosságot, ugyszólván gyermek ember követett el. — Füris József, h. szoboszáj illetőségű, alig 16 éves suhancz, ugyanis tegnap este 9 órakor, pisztollyal agyon lötte magát s rögtön ször- nyet halt. Tettet a 123. számú, Debreczen és H.-Szoboszló között eső vasuti órháznál kö- vette el, hol ő a vasuti órnél volt szolgálat.

Az ifju szüle nem élték már; volt azon- ban egy magasságos pártfogója, a minek kü- lönben Rómában sok árva gyermek örülhet. Az ilyen pártfogók rendszeren az egyház szá- mára nyerik meg védenzeiket, és a Petro- nella jegyesét is elvikiatotta a szerencse, mely az egyháznál mint rang, vagyon, hatalom és méltóság várt reá. A monte marioi illatos rózsakert szene- delyes ifju párja, bus ellentéte lett annak, a mi lehetett volna. Akkor két szép, ifju alak, lángoló érzelmekekkel, most két megöregedett, ősz, meghajlott alak, kik magánosan morzsol- ják le az életet, egyik hideg, szertartásos, ki- mért fényben, másik egy csendes, magános szobáskában. Láttam gyakran a búszke, uralkodni vágyó bibornokot végig kocszini Róma utcáit; hervadt, fakó arcán keserű vonások árulták el, hogy nagyvágyásának kielégítése nem sokáig boldogította. Egy napon nagy, senki által sem érzelt, — de általános gyász borult Rómára. A hatalmas bibornok megadta magát annak a nagy hata- lomnak, a melynek előbb-utóbb meghódol min- denki; meghalt. Meghallván e hírt, öreg barátomhoz siettem. Halvány arca elárulta, hogy mindent tud. Nem tudtam, mit mondjak. Minden egy- szerben, különben és jajgatások nélkül kife- jezett fájdalommal bizonyos meggyőző erő, melylyel a legmeghatóbb ékesszólás sem bír. Varrószálalálult az ablaknál; reszkető kezei összekulcsolta nyugtató imakönyvén; előtte egy száraz csokor, fehér, vörös és thea rózsákból. Sokáig hallgattunk. Milyen furcsa szin- darabok jönnének akkor létre, ha a költők úgy léptek föl az embereket, ahogy vannak,

ban. Tettének oka áll- lei nem látták el tel- lennek hült porait, reggel szállította be got a Sándor mezei * Tanügy. Bekü- szabolcs-hajdu vidéki tanító-egylet 1885. má- tartott közgyűléséne (Jó késő készültek el- a következő: Gyömöl- a pénztári maradvány- rálekokban 112 frt 50 66 kr. * Öngyilkos ass zo Pap Ferecz városi fője- sege, szombaton éjeli pe- s oly nagy mennyiségben- rado hajnalban, 4 órakor- falusi és dr. Legányi or- elkésre érkeztek a borz- gódd asszonyhoz, mert a- a gyomorszájba. Damián- hogy a mérget önként ve- telen családi viszály vit- pesre. A mérgehez ugy- lakó testvére számára vis- dott patkányok kiirtására- tegnap d. u. tettek örök- vallandai temetőben. * Az ing. Hát te már ne- bátot? — Kérdi egy jogász a- felelt az — „hanem e helyett f- rokom inget! — „No, erre m- lókkal! — folytatja az első- * Helyi rövid hírek. hirneves zongoraművész- versenyezi fog e hó folyt- Talyigassáink p'eh- a kalapok mellé. — S- Rázdó alispán 25 éves- menyben — családi viszon- lötte magát. H.-Böszörmény- revolverrel s meg is halt. Juliánna konyári meny- ban élt a férjével; e mióta- tötte petroleummal s meg- égye, holtan találtak meg e- dig Menyhért ne f- korában — H.-Böszörmény- poraira! * Furfangos nyulász. csempézett csiptek meg a pi- észrevette a gazdát, mikor- nyulát és 2 foglyát s már a- keített. — „Csak ezt a- Ocsón adom!” Kínálgatta- s a biztos azt kérdezte u- mert bizonyítja, az az em- csak 3 nyulat és 2 foglyot l- se kérdezi tőle? Figyelemm- dász eladta a nyulát és a k- tán hirtelen eltűnt. — Tíz p- bno ismét ott jart-kelt ugyan- áltozott: „Csak ezt a három- Ocsón adom!” Persze ez m- volt s ha a biztos közbe ne- is jó. A vallástól derült ki- ipse miért árulagta három- Aztért, mert csak a három- bárczát. A többi csempé- De most busásan megfizet- is kiszűlhet rá, hogy tiós terü- * Honvédek gyűlése. Az- véd bajtársak felhivatuk, h- 15 én, vasárnap délelőtt 11 ó- dia árucarnak helyiségében t- lesen minél teljesebb számban- veskedjenek. Az elnökség. * Ertesítés. Ev. r. ef. fő- f. hó 11 én, azaz szerdán a sz- gelygyűlésre indulnak el város-

Katával, Miskolczirol: neje s két leánya; Beláné, szul. Péchy... Tettének oka állítólag az volt, hogy szülei nem látták el téli ruhával. A szerencsétlenek hült porait, a vett jeleutis után ma reggel szállította be a közközháza, Dragot a Sándor mezei rendőrbiztos.

ban. Tettének oka állítólag az volt, hogy szülei nem látták el téli ruhával. A szerencsétlenek hült porait, a vett jeleutis után ma reggel szállította be a közközháza, Dragot a Sándor mezei rendőrbiztos.

lommal fordulok a jótékonyaságában kifogyhatatlanul gazdag. Aldozatkészségében nemes közönséghez, hogy küldötteinket szivesen fogadjon s adományaival főiskolánk szegény tanulóinak szükségén enyhíteni kegyeskedjék. Akár terményekben, adassanak egyformán mely községettel fogadjunk, köteleességüknek mely tandjuk e becses lapok olvasó közönsége előtt hiven beszámolni. Debreczen, 1885. nov. 9-én. Csiky Lajos, akadémiai igazgató tanár.

űtést érzett és nem volt képes az őt szorító kéztől megszabadulni, míg végre a jány jónak látta a kezét elereszteni. Ez a beküldött arra gondolatra indította, hogy a fiatal leány kis villamos telepet hordott magával, melylyel ideig lebilincselni. A beküldő ehhez azt a kerfál és játéki szolgált, nem alkalmazhatók-e ugyanezt hivatalnokok védelmére is?

Apró-cseprő. Találó felelet. A francia köztársaság elnökehez egyszer egy orosz hölgy is meg volt hiva ebédre, ki azonban kiadó kérését. Megérkezésekor bocsánatot kérve, sietett az elnök felé, ki udvariasan fogadta és helyére kísérté. Minden jelenlevő szemügyre vette és az egyik vendég spanyol nyelven ezeket mondá szomszédjának: — Sohase kellene magára várakoztatnia az olyannak, ki sem nem szép sem nem fiatal!

Őngyilkos asszony. Domján Györgyné, Pap Ferencz városi főjegyző hajdujának felesége, szombaton éjjel patkány mérget vett be s oly nagy mennyiségben, hogy vasárnapra virradó hajnalban, 4 órákor kiszendetett. Dr. Ujfalusi és dr. Legányi orvosok kezelték, de már elkésve érkeztek a borzasztó kínok között vergődő asszonyhoz, mert a mérget már behatolt a gyomorszájba. Damjáné bevallotta volna, hogy a mérget önként vette be s hogy jelentéketelen családi viszály vitte a kétségbeesett lépésre. A mérgezés úgy jutott, hogy azt tanyán lakó testvére számára viszi, az ott elszaporodott patkányok kiirtására. — A szerencsétlent tegnap d. u. tettek örök nyugalomra a hatvanöt éves korában.

Derek asztal társaság. Egy asztal társaság, mely a „Hungáriában” szokott kavézni, Bechert Manó ur indítványára fejenként minden nap egy-egy krajczárt tett a közös perselybe. A perselyt tegnap felbontották s 51 forint találtak benne öszegyüttje, melyből a nemes szívű emberbarátok 7 szegény, jó tanuló gyermeket — vallás különbség nélkül — felruháztak. E ténny nem szorul dicsőre!

Színház. Tegnap az „Árendás” színdarabot nyújtott be a nemzeti színház igazgatóságához: az egyik „Azrael” című egyfelvonásos modern színmű s a másik Dreyfuss „Kis hirdetések” cz. vigjátékának fordítása. — Almási Tihamer új népszínművéből „Sári néni” címmel a népszínházban már megkezdtek a próbákat. A czimzerepet Biha Lujza asszony játéssa s a főbb szerepek Tóth Ika, Ebergényi, Klárné, Vidor, Solymosi, Szatmári és Ujvári kezeiben vannak. A darab november hó második felében kerül színpadra, míg a hó első felének újdonsága a „Tökfilkó” operette lesz. — Gerő Károly fővárosi tárgyu új népszínműve „A tunikás leányok” csak január hóban fog színpadra kerülni. A népszínházban még előadásra várnak: a népszínházi pályázaton jutalmat nyert „Felső Klári” Rátkai Lászlóti s a Pálmafele pályázat nyertese, „Az utolsó kenet” Krausz Lajosról, továbbá Beiczik Árpád fővárosi tárgyu bohóza „A jó bolond.” — Füzetek. Megjelent Mehner Vilmos a buzgó kiadónál Vörösmarty Mihály összes műveinek 43—46 füzetek. Mehner vállalatára figyelemzetjük olvasóinkat; ezek segítségével jutajusosabban és könnyen gyűjthető össze legkiválóbb írónk s költőink műveit.

A képző művészeti társaság özi tartatán összesen 177 kép, festmény és szobor látható. A külföldi művészek, különösen francziák nagy számmal vannak képviselve. — A „Czigánybáró” Hamburgban Karácsony első napján kerül színpadra. A csárdások Budapesti importált magyar lányok fogják táncolni. — A „Utolsó szerelem”, Dóczy vigjáték, a bécsi Burgszínházban nagy sikert aratott. Ez alkalommal negyedszer nyerte meg a Burgszínház a magyar muzsa előtt. — Jakab Ödön jó nevű ifjú költő, előfizetési felhívást hirtet „Haugok az ifjuságból” című verskötetere. Egy kötet ára füve 1 ft 60 kr, diszkötésben 2 ft 80 kr. Az előfizetési összeg Mehner Vilmoshoz (Budapest, IV kerület, papnövelde utca 8 sz.) küldendő. — Gyönyösi mesztelen művei. Nagy Iván jeles történetírók egy XVII. századi codex birtokába jutott, mely Gyönyösi István eredeti kéziratának látszik; rajta levő versek czimel: „Mars és Bacchus egymással való viaskodásáról”, „Az jó vitezeknek tüköre”, „Naymódi” és egy alexandrinutokban írt színdarab. — A Petőfi-társaság vasárnapi ülésein felolvasásokat tartottak: Bodnár Zsigmond a ki a tragikumról értekezett, továbbá Barányi Emitt olvasta fel Mezei Ernő vendégének „E s Svábhegyen” című költeményét, azután Margittay Elemér olvasta fel a „Fátyol” cz. elbeszélését. — Utolsó tárgy volt Sörös Imre vendég „Puly Peter” cz. balladája, melyet Komócsy József adott elő. — A zoztrák magyar monarchia irásában és képekben. A trónörökös művének illusztrált német prospektusait a bécsi állományombán tegnap előtt keztek el nyomni és az első füzet nyomtatásához is kevés nap múlva fognak hozzá. E hónap közepéig egy millió prospektusnak es e hó végéig az első füzet 80,000 példányának kell a saját költségén elhagynia. — Verescsjágin „Szentsaládjá”. Mint egy bécsi lap írja, Ganglbauer bécsi bibornokérek, valószínűleg e napokban fogja kiadni tiltakozását az ellen, hogy Verescsjágin „Szentsalád” és „Föltámadás” című képei a közszemlére kiállíthatók legyenek, mivel szerinte e képek lealacsonyítják a keresztény egyház dogmatikus tanait, kételyt támasztanak a hívőkben, s megerősítik a hitetlenséget.

Hazánk s a külföld. — A villamoság és a levélhordók. A németország birodalmi postahivatalhoz a napokban egy javaslatot nyújtottak be, mely eredetiségénél fogva megérdemli, hogy olvasóinkkal megismertessük. A beküldött a beadványos melyet rá egy kis látványosságai bódában tapasztaltak tettek: arra a gondolatra hozta, vajjon a villamoság nem nyújtana-e kellő oltalmat a derek levélhordóknak? Az, a mit tapasztalt, a következő volt: A beküldő a bódába lépett és csakhamar feleje közeledett egy fiatal leány, ki a kezét megragadta. Ugyanabban a pillanatban villamos

Közgazdaság. — A magyar-francia biztosító részvénytársaság (Franco-Hongroise) életbiztosítási osztályához 1885. október hóban benyújtott 340 ajánlat 628,300 ft összegezt és kiállított 291 kötvény 508,375 ft biztosított összegezt. Folyó évi január 1-től október hó végéig 3742 ajánlat 6,960,290 ft összegezt nyújtott be és 3288 kötvény 6,037,535 ft biztosított összegezt állított ki.

Művészek. — Uj színművek. Várad Antal két darabot nyújtott be a nemzeti színház igazgatóságához: az egyik „Azrael” című egyfelvonásos modern színmű s a másik Dreyfuss „Kis hirdetések” cz. vigjátékának fordítása. — Almási Tihamer új népszínművéből „Sári néni” címmel a népszínházban már megkezdtek a próbákat. A czimzerepet Biha Lujza asszony játéssa s a főbb szerepek Tóth Ika, Ebergényi, Klárné, Vidor, Solymosi, Szatmári és Ujvári kezeiben vannak. A darab november hó második felében kerül színpadra, míg a hó első felének újdonsága a „Tökfilkó” operette lesz. — Gerő Károly fővárosi tárgyu új népszínműve „A tunikás leányok” csak január hóban fog színpadra kerülni. A népszínházban még előadásra várnak: a népszínházi pályázaton jutalmat nyert „Felső Klári” Rátkai Lászlóti s a Pálmafele pályázat nyertese, „Az utolsó kenet” Krausz Lajosról, továbbá Beiczik Árpád fővárosi tárgyu bohóza „A jó bolond.” — Füzetek. Megjelent Mehner Vilmos a buzgó kiadónál Vörösmarty Mihály összes műveinek 43—46 füzetek. Mehner vállalatára figyelemzetjük olvasóinkat; ezek segítségével jutajusosabban és könnyen gyűjthető össze legkiválóbb írónk s költőink műveit.

Eladó fa. A sétakert végén és sétatert közt fekvő akácós erdőben 100 öl 8—12 méter hosszúságu 14 éves fiatal akácfa eladó, mely egy kerégyártó mesterek, — valamint t. cz. gardaközönség által mindenféle czélra kitünően felhasználható. Értekezhetni a helyszínen.

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER legjobb asztali- és üdítő ital, kütünő hatásának bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

Őngyilkos asszony. Domján Györgyné, Pap Ferencz városi főjegyző hajdujának felesége, szombaton éjjel patkány mérget vett be s oly nagy mennyiségben, hogy vasárnapra virradó hajnalban, 4 órákor kiszendetett. Dr. Ujfalusi és dr. Legányi orvosok kezelték, de már elkésve érkeztek a borzasztó kínok között vergődő asszonyhoz, mert a mérget már behatolt a gyomorszájba. Damjáné bevallotta volna, hogy a mérget önként vette be s hogy jelentéketelen családi viszály vitte a kétségbeesett lépésre. A mérgezés úgy jutott, hogy azt tanyán lakó testvére számára viszi, az ott elszaporodott patkányok kiirtására. — A szerencsétlent tegnap d. u. tettek örök nyugalomra a hatvanöt éves korában.

Derek asztal társaság. Egy asztal társaság, mely a „Hungáriában” szokott kavézni, Bechert Manó ur indítványára fejenként minden nap egy-egy krajczárt tett a közös perselybe. A perselyt tegnap felbontották s 51 forint találtak benne öszegyüttje, melyből a nemes szívű emberbarátok 7 szegény, jó tanuló gyermeket — vallás különbség nélkül — felruháztak. E ténny nem szorul dicsőre!

Színház. Tegnap az „Árendás” színdarabot nyújtott be a nemzeti színház igazgatóságához: az egyik „Azrael” című egyfelvonásos modern színmű s a másik Dreyfuss „Kis hirdetések” cz. vigjátékának fordítása. — Almási Tihamer új népszínművéből „Sári néni” címmel a népszínházban már megkezdtek a próbákat. A czimzerepet Biha Lujza asszony játéssa s a főbb szerepek Tóth Ika, Ebergényi, Klárné, Vidor, Solymosi, Szatmári és Ujvári kezeiben vannak. A darab november hó második felében kerül színpadra, míg a hó első felének újdonsága a „Tökfilkó” operette lesz. — Gerő Károly fővárosi tárgyu új népszínműve „A tunikás leányok” csak január hóban fog színpadra kerülni. A népszínházban még előadásra várnak: a népszínházi pályázaton jutalmat nyert „Felső Klári” Rátkai Lászlóti s a Pálmafele pályázat nyertese, „Az utolsó kenet” Krausz Lajosról, továbbá Beiczik Árpád fővárosi tárgyu bohóza „A jó bolond.” — Füzetek. Megjelent Mehner Vilmos a buzgó kiadónál Vörösmarty Mihály összes műveinek 43—46 füzetek. Mehner vállalatára figyelemzetjük olvasóinkat; ezek segítségével jutajusosabban és könnyen gyűjthető össze legkiválóbb írónk s költőink műveit.

A képző művészeti társaság özi tartatán összesen 177 kép, festmény és szobor látható. A külföldi művészek, különösen francziák nagy számmal vannak képviselve. — A „Czigánybáró” Hamburgban Karácsony első napján kerül színpadra. A csárdások Budapesti importált magyar lányok fogják táncolni. — A „Utolsó szerelem”, Dóczy vigjáték, a bécsi Burgszínházban nagy sikert aratott. Ez alkalommal negyedszer nyerte meg a Burgszínház a magyar muzsa előtt. — Jakab Ödön jó nevű ifjú költő, előfizetési felhívást hirtet „Haugok az ifjuságból” című verskötetere. Egy kötet ára füve 1 ft 60 kr, diszkötésben 2 ft 80 kr. Az előfizetési összeg Mehner Vilmoshoz (Budapest, IV kerület, papnövelde utca 8 sz.) küldendő. — Gyönyösi mesztelen művei. Nagy Iván jeles történetírók egy XVII. századi codex birtokába jutott, mely Gyönyösi István eredeti kéziratának látszik; rajta levő versek czimel: „Mars és Bacchus egymással való viaskodásáról”, „Az jó vitezeknek tüköre”, „Naymódi” és egy alexandrinutokban írt színdarab. — A Petőfi-társaság vasárnapi ülésein felolvasásokat tartottak: Bodnár Zsigmond a ki a tragikumról értekezett, továbbá Barányi Emitt olvasta fel Mezei Ernő vendégének „E s Svábhegyen” című költeményét, azután Margittay Elemér olvasta fel a „Fátyol” cz. elbeszélését. — Utolsó tárgy volt Sörös Imre vendég „Puly Peter” cz. balladája, melyet Komócsy József adott elő. — A zoztrák magyar monarchia irásában és képekben. A trónörökös művének illusztrált német prospektusait a bécsi állományombán tegnap előtt keztek el nyomni és az első füzet nyomtatásához is kevés nap múlva fognak hozzá. E hónap közepéig egy millió prospektusnak es e hó végéig az első füzet 80,000 példányának kell a saját költségén elhagynia. — Verescsjágin „Szentsaládjá”. Mint egy bécsi lap írja, Ganglbauer bécsi bibornokérek, valószínűleg e napokban fogja kiadni tiltakozását az ellen, hogy Verescsjágin „Szentsalád” és „Föltámadás” című képei a közszemlére kiállíthatók legyenek, mivel szerinte e képek lealacsonyítják a keresztény egyház dogmatikus tanait, kételyt támasztanak a hívőkben, s megerősítik a hitetlenséget.

